

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 10986

Nom:

CABANA DE PLAN FORNESA

Municipi:

Valls d'Aguilar, les

Comarca:

Alt Urgell

Coordenades UTM i altitud:

X: 354321.75 Y: 4681587.39 1345m

Context:

Terreny erm

Enmig d'un bosc de pi amb sotabosc de boix.

tipus de jaciment:

Lloc d'enterrament Inhumació col·lectiu dolmen

Cronologia:

-2500 / -650 Neolític Final / Bronze

Estat de conservació:

Bo

Notícies històriques:

Campillo, J; Villaró, A.: "Inventari dels sepulcres megalítics de l'Alt Urgell" (treball mecanografiat).

Descripció:

Per la carretera de la Guàrdia d'Ares cap a Taus, en el primer trencant a mà esquerra que baixa cap el riu de la Guàrdia, travessant-lo pel molí de La Borja, cal pujar cap al coll de Plan Fornesa. El megàlit es troba en el mateix coll, a l'esquerra de la pista, a uns trenta metres, en una mena de turó.

Fou descobert per en Serra Vilaró a l'any 1920. L'any següent va tornar per excavar-lo però ja havia estat remenat.

El megàlit està orientat nord-oest/ sud-est. Està construït amb lloses gruixudes de microconglomerat i conserva restes de túmul.

Entre els materials recuperats per Serra Vilaró hi ha ossos humans i fragments de tres vasos de ceràmica a mà.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 10995

Nom: CABANA DEL LLUÍS
Altres noms: o DE LES COBERTRADES

Municipi: Valls d'Aguilar, les
Comarca: Alt Urgell

Coordenades UTM i altitud:
X: 362005.86 Y: 4682738.91 1290m

Context:

Terreny erm
En un coll de muntanya, envoltat de bosc d'alzines i sotabosc.

tipus de jaciment:
Lloc d'enterrament Inhumació col·lectiu dolmen

Cronologia:
-2500 / -650 Neolític Final / Bronze

Estat de conservació:
Bo

Notícies històriques:
Campillo, J; Villaró, A.: "Inventari dels megàlits de l'Alt Urgell" (treball mecanografiat). 1992.

Descripció:

Des del poble de Noves de Segre cal agafar la carretera que porta a la Guàrdia d'Ares. Abans d'arribar a Bellpui, i passada la casa de la Guixera, cal prendre una pista ampla, en molt mal estat, que baixa cap al molí del Mestre, prop del riu, on es perd. Travessat el riu es pot veure una altra pista que va en direcció a Noves (cap a l'est). A l'alçada del cortal (o molí del mestre), que es veu a la riba esquerra del riu, cal prendre un camí, a mà dreta, que apareix per sobre del talús de la pista. Aquest camí comença enfilant-se dret però després va fent ziga-zaga per dins del bosc (aquest camí ha estat netejat, i es poden veure branques tallades), fins arribar al coll del Lluís, després d'una hora de camí.

Un cop arribats al coll, el dolmen es troba a mà esquerra (a l'est), una mica amagat per la vegetació que l'envolta.

Es tracta d'una cambra pirinenca en molt bon estat de conservació. Conserva les lloses laterals i la coberta, tenint un tancament amb una llosa més petita a l'oest.

L'entrada, a l'est, té dues pedres de tanca, havent estat realçat posteriorment amb tres pedres.

L'interior està buidat des del segle XIX, quan Lluís Marià Vidal va realitzar l'excavació del dolmen, exhumant restes de dos esquelets i fragments de ceràmica.

Conserva el túmul, que fa, aproximadament, vuit metres de diàmetre.

Actualment encara es toben restes humanes i fragments ceràmics al seu interior.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 10987

Nom:

CABANA TOVA

Municipi:

Valls d'Aguilar, les

Comarca:

Alt Urgell

Coordenades UTM i altitud:

X: 353898.84 Y: 4681136.00 1545m

Context:

Explotació agropecuària

Zona forestal de pi i roure en explotació.

tipus de jaciment:

Lloc d'enterrament Inhumació col·lectiu dolmen

Cronologia:

-2500 / -650 Neolític Final / Bronze

Estat de conservació:

Regular

Notícies històriques:

Campillo, J.; Villaró, A.: "Inventari dels megàlits de l'Alt Urgell" (treball mecanografiat).

Descripció:

Per la carretera de la Guàrdia d' Ares en direcció a Taus, en el primer trencant a mà esquerra que baixa cap el riu de La Guàrdia, travessant-lo pel molí de La Borda, cal pujar cap al coll de Plan Fornesa, i un cop al coll cal agafar una pista a la dreta que s'enfila cap a un turó situat al sud-oest, tot travessant el bosc dels Minairons. El dolmen està situat al límit oest de la plana que es forma dalt del turó, just quan el camí comença a descendir. El dolmen consta de dues grans lloses dretes. La resta de parets estan formades per la superposició dels blocs del túmul que faria aproximadament uns 10 metres de diàmetre.

Serra Vilaró va recuperar una vora de ceràmica amb línies incises en sentit horitzontal i restes humanes.

Notes:

Segons Serra Vilaró el dolmen hauria estat excavat per furtius entre juny i setembre de 1920.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 10996

Nom:

CASTELLOT, EL

Municipi:

Valls d'Aguilar, les

Comarca:

Alt Urgell

Coordenades UTM i altitud:

X: 364933.89 Y: 4683173.55 605 m

Context:

Explotació agropecuària

Al costat d'uns camps de conreu, cobert de malesa i envoltat d'alzines.

tipus de jaciment:

Lloc d'enterrament Complements monument sepulcral

Cronologia:

-218 / 476 Romà ? /

Estat de conservació:

Regular

Notícies històriques:

Del Sr. Jordi Pasques, d'Oliana, i de Cal Teixidor, a Noves de Segre.

Descripció:

Es tracta d'una construcció d'argamassa de calç i pedra, de la qual hauria desaparegut el seu parament exterior.

S'hi accedeix pel trencant de la C-1313 que des de la Palanca de Noves porta a Noves de Segre. A un quilòmetre del trencant en direcció Noves, cal agafar una pista que surt a mà esquerra. L'estructura es troba just sobre la pista, a mà esquerra, en un revolt.

En funció de la situació (al costat del camí ral i en un aiguabarreig entre el riu de la Guàrdia i el Segre), hi ha la hipòtesi que es tracti d'una possible torre funerària d'època romana que hauria perdut el parament exterior. Les seves mides aproximades són uns 4 metres d'alçada, 3 metres d'amplada i 3 metres de llargada. No s'observen als laterals obertures identificables com de fornícules.

La prospecció dels camps situats entre Cal Pallarés i el riu ha resultat negativa, per la qual cosa no hi ha cap element que pugui aportar una cronologia precisa del jaciment.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 10988

Nom:

CASTELLOT D'AUSÀS, EL

Municipi:

Valls d'Aguilar, les

Comarca:

Alt Urgell

Coordenades UTM i altitud:

X: 355699.32 Y: 4683256.05 1451m

Context:

Terreny erm

Dalt d'un turó escarpat cobert de sotabosc i roures.

tipus de jaciment:

Assentament militar castell

Cronologia:

400 / 1492 Medieval /

Estat de conservació:

Dolent

Notícies històriques:

Localitzat per l'equip de la Carta Arqueològica.

Descripció:

Es tracta d'un petit conjunt castral situat dalt d'un turó, aprofitant la seva orografia. S'hi accedeix per la carretera que surt de Noves de Segre cap a la Guàrdia d'Ares, passat el mas d'Ausàs, en una pronunciada corba, a l'esquerra de la pista.

Les estructures amb prou feines són apreciables, però s'observa un fossat a la banda nord i una possible construcció central de planta circular enmig del recinte que tindria una extensió de 15 per 15 metres.

El gran enderroc demostra que l'estructura fortificada estava construïda amb blocs de pedra mig escairada o fins i tot sense escairar, i sense cap tipus de lligam.

Possiblement es tracta del desaparegut castell d'Ausàs, citat per primer cop l'any 1030, i desaparegut a finals del segle XV.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 10997

Nom:

CISTA D'ESTINYÀ

Municipi:

Valls d'Aguilar, les

Comarca:

Alt Urgell

Coordenades UTM i altitud:

X: 364609.10 Y: 4682828.36 615 m

Context:

Explotació agropecuària

En uns camps de conreu, en plena explotació.

tipus de jaciment:

Lloc d'enterrament Inhumació col·lectiu cista

Cronologia:

-5500 / -3500 Neolític Antic /

Estat de conservació:

Bo

Notícies històriques:

Cal Teixidor, de Noves de Segre.

Descripció:

Segons Serra i Vilaró, sobre l'aiguabarreig de la riera de Noves amb el Segre, l'any 1917 els pagesos remogueren alguns sepulcres de lloses trobant-se braçalets de pectuncle i algun vas.

Actualment aquesta partida és conreada pels amos de Cal Teixidor, que recorden haver trobat altres sepulcres quan encara llauraven amb bous, però que en veure l'esquelet de l'inhumat van tornar a colgar les tombes.

Actualment no recorden el lloc exacte del camp on es van enfonsar els bous.

S'interpreta, per aquestes notícies, que es tracta de sepulcres en cista, amb una cronologia establerta en funció de paral·lels, corresponent al neolític antic evolucionat o epicardial.

No ha estat possible prospectar aquests camps, donat que actualment estan sembrats.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 10991

Nom:

COVA DE MIRAVALL

Municipi:

Valls d'Aguilar, les

Comarca:

Alt Urgell

Coordenades UTM i altitud:

X: 359285.62 Y: 4687144.06 1390m

Context:

Terreny erm

Enmig d'un cingle rocós, envoltat de sotabosc.

tipus de jaciment:

Cova natural d'habitació sense estructures

Cronologia:

-1800 / -650 Bronze /

Estat de conservació:

Regular

Notícies històriques:

La cova fou prospectada els anys setanta per R. Vilardell i J. Castells.

Descripció:

La cova està situada al nord-est del poble de Miravall. Des d'aquest, cal agafar el camí que porta a Cal Cucurull i seguir-lo durant poc més de quatre-cents metres fins a la carena del serrat. No hi ha cap camí que porti a la cova, que es troba en un replà que hi ha a mitja alçada del sortint rocós de la carena del serrat. La seva banda est és tapada per unes alzines. El millor és arribar al sortint per la banda oest fins a l'alçada del replà i passar per un pas molt estret i força perillós, ja que hi ha una caiguda d'uns cinc metres. En el moment de la realització de la Carta hi havia instal·lada una corda fixada a la paret amb dos pitons d'escalada que facilitaven el pas fins a l'entrada de la cova, que no es pot veure fins que no s'és al davant.

Es tracta d'una cova natural que presenta una obertura triangular d'uns tres metres d'ample i quatre d'alçada. Les parets i el sostre de la sala d'entrada són negres de fum. El terra és cobert en bona part per excrements d'oví, que en alguns punts ha estat remogut, trencant la capa carbonàtica que la segellaria, i podent-se apreciar alguns fragments de ceràmica a mà. Al fons de la cova s'obre un passadís estret d'una alçada aproximada de cinquanta centímetres i que dóna a dues sales d'uns quinze metres quadrats la primera i una mica menys la segona, ambdues amb el sostre superior a un metre d'alçada. El terra d'aquestes sales ha estat remenat, com ho evidencia l'existència de dos grans clots d'uns trenta centímetres de fons. En superfície abunden les restes de fauna.

Conserva una bona potència sedimentològica, sobretot en les sales interiors i encara en àmplies zones no espoliades on es deu conservar una estratigrafia intacta.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 10992

Nom:

COVA DEL MORO DE LA SOLANA DEL
REI

Municipi:

Valls d'Aguilar, les

Comarca:

Alt Urgell

Context:

Terreny erm

Bosc d'alzines, pins, boixos i argelagues.

tipus de jaciment:

Lloc d'enterrament Inhumació col·lectiu

Cronologia:

-2500 / -650 Neolític Final / Bronze

Estat de conservació:

Destruït

Notícies històriques:

Campillo, J; Villaró, A.: "Inventari dels megàlits de l'Alt Urgell" (treball mecanografiat).

Descripció:

Segons Serra i Vilaró, aquest megàlit es trobava a mitja hora de Conorbau, en direcció nord, i sobre el pou dels Fontanals. El va visitar l'any 1920, tres anys després d'haver estat barrinat. Només va poder observar la llosa nord, amb la qual cosa va deduir-ne una orientació est-oest. El túmul devia fer uns deu metres de diàmetre.

En la terra que quedava va trobar-hi un fragment ceràmic d'una base.

Podria tractar-se del mateix megàlit que J. Colominas va visitar la tardor de 1920 i que segons va dir havia estat dinamitat feia anys. Colominas anomena a aquest megàlit "Sepulcre dels Solans dels Coms", topònim que també cal situar al nord de Conorbau.

En la prospecció realitzada pels membres de la Carta Arqueològica va ser impossible localitzar cap mena de resta del megàlit.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 10989

Nom:

DESPOBLAT DE TRAGÓ

Municipi:

Valls d'Aguilar, les

Comarca:

Alt Urgell

Coordenades UTM i altitud:

X: 356061.84 Y: 4681334.39 1750m

Context:

Terreny erm

En una penya, cobert de boixos i arbusts.

tipus de jaciment:

Lloc d'habitació amb estructures conservades poblat

Cronologia:

400 / 1492 Medieval /

Estat de conservació:

Bo

Notícies històriques:

Jordi Pasques.

Descripció:

Passant la Guàrdia d'Ares en direcció a Taús, s'ha d'agafar el primer trencant a mà esquerra i travessar el riu de la Guàrdia en direcció al coll de Plan Fornesa. Des d'allí, per la collada de Pillat, cal seguir la pista que segueix cap a l'est i agafar el primer trencant a mà esquerra que surt d'un revolt molt pronunciat i que porta a la Llau de les Osses. En arribar a aquest torrent, cal deixar el cotxe i agafar un corriol que segueix el vessant en direcció oest fins a una penya amb un gran desmunt de rocs, que evidencien l'existència d'un despoblat medieval.

Al cim de la penya, que té una bona visibilitat sobre La Guàrdia d'Ares i la val de Taús, hi ha un gran enderroc corresponent segurament a una estructura dominant. A la banda nord-est hi ha un fossat retallat a la roca aprofitant l'orografia natural. A la vessant oest s'extenen els enderrocs i restes de murs disposats seguint el pendent. I, en una cota més baixa, a la part més a ponent d'una plana, hi ha un altre grup d'enderrocs.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 10984

Nom:

DOLMEN DE BISCARBÓ

Municipi:

Valls d'Aguilar, les

Comarca:

Alt Urgell

Coordenades UTM i altitud:

X: 353859.08 Y: 4689734.69 1668m

Context:

Terreny erm

A la carena d'un serrat, sense vegetació.

tipus de jaciment:

Lloc d'enterrament Inhumació col·lectiu dolmen

Cronologia:

-2500 / -650 Neolític Final / Bronze

Estat de conservació:

Bo

Notícies històriques:

Campillo, J.; Villaró, A.: "Inventari de megàlits de l'Alt Urgell" (treball mecanografiat).

Descripció:

Sortint de Biscarbó en direcció a Junyent, cal prendre l'antic camí que porta al nucli de la Torre travessant un coll. Arribats a aquest punt cal resseguir la carena del serrat en direcció sud-est, pujant un petit tossal des del qual és perfectament visible el megàlit, situat en el punt on la carena comença a descendir.

És un cista megalítica, de planta rectangular, orientada est-oest. Conserva restes del túmul circular cobert d'herba, d'uns 7 o 8 metres de diàmetre. La coberta està formada per una gran pedra el·líptica, i la paret de fons està construïda amb pedra seca.

El material recuperat està compost de restes humanes i un vas carenat amb apèndix de botó.

Notes:

Al'interior de la cambra esncara es poden veure en superfície alguns fragments de ceràmica i restes òssies humanes.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 11000

Nom:

FALS DOLMEN PROP DE CONORBAU

Municipi:

Valls d'Aguilar, les

Comarca:

Alt Urgell

Coordenades UTM i altitud:

X: 359555.75 Y: 4682555.21 1560m

Context:

Terreny erm

En la carena d'un serrat, envoltat de vegetació arbòria i arbustiva.

tipus de jaciment:

Lloc d'enterrament Inhumació col·lectiu dolmen

Cronologia:

/ Desconeguda /

Estat de conservació:

Excel·lent

Notícies històriques:

En la cerca del dolmen de Sarri o del Rossinyol, l'equip de la Carta Arqueològica va localitzar aquesta estructura que malgrat tenir aparença de megàlit, no ho és.

Descripció:

Aquesta falsa estructura dolmènica es troba situada prop de la masia de Conorbau.

L'accés es pot fer des d'aquest lloc, seguint la pista que des de la casa va envers al nord, en direcció a Sarri.

Passat el primer torrent que es troba, on cal deixar el vehicle, cal enfil·lar-se per la muntanya o el serrat.

Després de caminar una mitja hora per entremig de la vegetació, pel fil de la serra, s'hi troben uns plans amb alguns pins dispersos. A la part més elevada dels plans, on comença a fer pujada el serrat, mig enverdissat, s'hi distingeix una llosa plana que està per sobre de dues més, sense clavar.

Sembla tractar-se d'una formació natural ja que les lloses que aguanten la llosa superior no semblen haver estat posades antròpicament. A més, no conserva restes de túmul i la seva situació és atípica.

Forma una petita cavitat al seu interior, possiblement aprofitada pels pastors de la zona com a aixopluc.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 10990

Nom:

FOSSA DEL MORO DE LA GUÀRDIA
D'ARES

Municipi:

Valls d'Aguilar, les

Comarca:

Alt Urgell

Coordenades UTM i altitud:

X: 355408.54 Y: 4683689.16 1450m

Context:

Terreny erm

En uns prats de pastura utilitzats fins fa poc i actualment envoltats de matolls, boixos i esbarzers.

tipus de jaciment:

Lloc d'enterrament Inhumació col·lectiu dolmen

Cronologia:

-2500 / -650 Neolític Final / Bronze

Estat de conservació:

Dolent

Notícies històriques:

Campillo, J.; Villaró, A.: "Inventari de megàlits de l'Alt Urgell" (treball mecanografiat).

Descripció:

S'hi arriba per la carretera que va de Noves de Segre a la Guàrdia d'Ares, abans d'arribar a la borda de Botella, en la costa d'un serrat a la dreta de la carretera.

Sembla tractar-se d'una cambra pirinenca orientada nord-sud, amb restes escadusseres de túmul i amb la llosa est caiguda cap endins, fet que ha desplaçat la coberta.

Notes:

Segons els autors de l'inventari, quan van obrir la carretera els treballadors van remenar tot ensorrant-lo. Hom diu que hi van trobar ossos i un collaret.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 10983

Nom:

MEGÀLIT DE PLAN CABANELL

Municipi:

Valls d'Aguilar, les

Comarca:

Alt Urgell

Coordenades UTM i altitud:

X: 361869.39 Y: 4687604.24 980 m

Context:

Terreny erm

A la carena d'un serrat, envoltat de bosc i sotabosc.

tipus de jaciment:

Lloc d'enterrament Inhumació

Cronologia:

-2500 / -650 Neolític Final / Bronze

Estat de conservació:

Excel·lent

Notícies històriques:

Cal Teixidor, de Noves de Segre.

Descripció:

L'accés a aquest possible megàlit s'efectua per la pista que va de Noves de Segre a Gramós. A l'alçada on aquesta pista es comença a enfil·lar cap a aquest poble, a l'altre costat del riu Pallerols, a l'oest, es pot veure un serrat ascendent. Cal continuar-lo resseguint la carena, i a uns 15 minuts de camí, allà on el serrat es fa més estret, s'hi pot observar un gran tarter on es localitzen les possibles restes del megàlit de Plan Cabanell.

No s'observen estructures clares d'aquest possible monument funerari, caracteritzat per un túmul de 12 metres de diàmetre, amb un forat al centre, del qual afloren dues lloses orientades est-oest i tombades cap a l'interior. La llosa nord aflora 1,60 metres, tenint 0,30 metres de gruix; mentre que de la llosa sud només es pot veure el gruix, de 0,30 metres. No s'observen més lloses, ni als tancaments est i oest.

No hi ha presència de material ceràmic ni de restes òssies en superfície.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 10985

Nom:

SANTA EULÀLIA D'ESPAÉN

Municipi:

Valls d'Aguilar, les

Comarca:

Alt Urgell

Coordenades UTM i altitud:

X: 358030.52 Y: 4686465.19 1075m

Context:

Explotació agropecuària

Al marge d'uns camps en plena explotació.

tipus de jaciment:

Edifici religiós església

Cronologia:

400 / 1492 Medieval /

Estat de conservació:

Bo

Notícies històriques:

Al segle XIV apareix mencionada l'església de Santa Eulàlia. Malgrat tot, és possible que es tracti de l'actual església del poble d'Espaén, i no d'aquesta antiga capella, actualment arruïnada.

Descripció:

L'accés a aquesta antiga capella es pot realitzar des de la carretera que porta a Castellàs. Des de la cruïlla de la carretera de Noves de Segre a la Guàrdia d'Ares cal prendre la carretera asfaltada de Castellàs, i, aproximadament a un quilòmetre apareix una pista, a mà esquerra, que porta a uns camps actualment conreats i que disten uns 400 metres de la carretera. Quan s'arriba al camp, al davant, a mà esquerra i al costat d'una riba, hi ha una zona no conreada on ha crescut la vegetació. És en aquest indret on es poden descobrir les runes de l'antiga edificació.

La capella, orientada est-oest, no conserva visibles gran quantitat d'estructures. Clarament s'hi pot distingir el mur nord i part de l'absis, construïts amb carreu petit, pedres escairades i argamassa de calç.

Sembla que devia tenir uns 8 metres de llargada, més 1,5 metres de radi l'absis, i uns 3 metres d'amplada.

Aquesta església queda per sota del poble d'Espaén. No es pot afirmar si es tractava del recinte religiós d'un despoblat medieval o simplement era una capella aïllada.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 10993

Nom:

SEPULCRE DELS SOLANS DELS COMS

Municipi:

Valls d'Aguilar, les

Comarca:

Alt Urgell

Context:

Terreny erm

Cobert de pins, alzines, boixos i argelagues.

tipus de jaciment:

Lloc d'enterrament Inhumació col·lectiu

Cronologia:

-2500 / -650 Neolític Final / Bronze

Estat de conservació:

Destruït

Notícies històriques:

Campillo, J.; Villaró, A.: "Inventari dels megàlits de l'Alt Urgell" (treball mecanografiat).

Descripció:

Quan J. Colominas va visitar el megàlit la tardor de 1920, ja feia anys que havia estat dinamitat i destruït. Hauria tingut un túmul de pedra calcària, però en Colominas ja ni tan sols en va poder entreveure la forma. No s'ha pogut trobar la seva localització exacta, però el topònim de Coms encara es conserva al nord de Conorbau.

Cal dir que podria tractar-se del mateix megàlit que Serra i Vilaró va visitar també el 1920, i que ell anomenava "Cova del Moro de la Solana del Rei". Segons J. Serra i Vilaró, hauria estat barrinat aleshores feia tres anys, i també es trobava situat al nord de Conorbau.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 10999

Nom:

SERRAT DE SANT CRISTÒFOL

Municipi:

Valls d'Aguilar, les

Comarca:

Alt Urgell

Coordenades UTM i altitud:

X: 351066.06 Y: 4683108.44 1415m

Context:

Explotació agropecuària

Enmig d'uns camps de farratge en ple rendiment.

tipus de jaciment:

Edifici religiós església

Lloc d'enterrament Inhumació col·lectiu necròpolis

Cronologia:

400 / 1492 Medieval /

Estat de conservació:

Destruït

Notícies històriques:

Cal Trota, de Taús.

Descripció:

Al sud de l'actual església de Sant Martí, en un serrat anomenat de Sant Cristòfol, on segons la tradició hi hauria hagut una antiga església dedicada a aquest sant, a la dècada dels anys 60 aparegueren llaurant tombes de llosa que foren destruïdes. Es tractava de lloses de pedra local, algunes de les quals encara estan dipositades a la margera de l'esmentat serrat. Aquestes tombes de llosa haurien constituït un antic cementiri.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 10994

Nom:

TARTER DEL CAP DE LA SERRA

Municipi:

Valls d'Aguilar, les

Comarca:

Alt Urgell

Context:

Terreny erm

La part del Cap de la Serra és una zona amb bosc poc espès de pins i sotabosc de boixos, força net per a pastures.

tipus de jaciment:

Varis desconegut

Cronologia:

/ Desconeguda /

Notícies històriques:

Campillo, J.; Villaró, A.: "Inventari dels megàlits de l'Alt Urgell" (treball mecanografiat).

Descripció:

Al Cap de la Serra de la Muntanya d'Ares s'arriba per un trencant que surt a mà esquerra de la C-1313, a tres quilòmetres d'Organyà en direcció La Seu, gairebé davant la pedrera de Lavansa. Cal seguir aquesta pista i agafar el segon trencant a mà dreta, i seguir-lo en direcció a Conorbau. Abans d'arribar al mas s'ha d'agafar un trencant a l'esquerra i seguir-lo fins després del Serrat de La Moixella, per després prendre el tercer trencant a la dreta fins arribar al Cap del Cingle.

En aquesta zona, segons l' "Inventari dels megàlits de l'AltUrgell" hi hauria el megàlit, que cal classificar com a cista dubtosa malgrat no haver-se pogut localitzar.

La prospecció realitzada per l'equip de la Carta Arqueològica també va donar resultats negatius.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble Patrimoni Arqueològic

Dades del bé: 10998

Nom: Altres noms:
TARTER DEL SARRI o CLOT DELS ROSSINYOL

Municipi: Comarca:
Valls d'Aguilar, les Alt Urgell

Coordenades UTM i altitud:
X: 360294.17 Y: 4682391.30 1490

Context:

Terreny erm
A la carena d'un serrat, en un clar, envoltat de sotabosc.

tipus de jaciment:
Lloc d'enterrament Inhumació col·lectiu cista

Cronologia:
-2500 / -650 Neolític Final / Bronze

Estat de conservació:
Regular

Notícies històriques:
Campillo, J.; Villaró, A.: "Inventari del megàlits de l'Alt Urgell" (treball mecanografiat). 1992.

Descripció:

De Conorbau surt una pista a l'oest que porta a Sarri, situat al nord d'aqueta antiga caseria. Un cop arribats als plans del Sarri, on s'acaba la pista en bon estat, cal localitzar una bassa d'aigua que es troba a la part més alta dels plans, just al peu del bosc. Cal pujar serrat amunt, per la carena, en direcció oest i travessar el bosc. A uns 10 minuts de camí hi ha un petit planell on fa clariana. Enmig del car, sota un gran pi, hi ha el tarter. Es tracta d'una cista megalítica orientada est-oest. La llosa sud resta "in situ", mentre que la llosa nord es troba tombada cap a l'interior. Té tres lloses petites de tancament oest i només s'aprecia una al tancament est, quedant la boca colmatada de terra i pedres.

La llosa de coberta està desplaçada, havent-hi molts fragments dispersos pel voltant, sobre el túmul. L'interior va ser buidat per en Colominas, que va localitzar restes humanes i fragments de sílex. Destaca el gran tarter, de 12 metres de diàmetre, el qual sembla haver estat excavat a la zona sud, immediatament al costat d'aquesta llosa. És en aquest lloc on ha crescut el pi citat anteriorment.

Notes:

Segons l'inventari de megàlits de l'Alt Urgell (op. cit.), el Clot del Rossinyol i el Tarter de Sarri són dos topònims donats pels diferents autors per citar el mateix megàlit.

Malgrat tot, Serra i Vilaró (op. cit.) localitza un altre al cap de la serra, a mitja hora a l'oest d'aquest, del qual només menciona la seva existència.